

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

36. An privilegiatus audire Missam in Oratorio privato domus suae teneatur in diebus festivis, si, v. g. non possit adire Ecclesiam, & sit carceratus, vel agrotus? Et in exemplum adducuntur alii ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

nouissime Sacra Rota Romana coram Rojas in causa Marianæ, seu Accie Beneficij die 10. Iun. 1648. quod in dubio semper præsumitur, vt docet Aymon cons. 307.

4. Nota quod post hæc scripta peruenit ad manus meas. *Opus de Sacrificio Missæ* P. Thomæ Tamburini, qui in lib. 1. cap. 3. §. 1. n. 2. supradictam nostram sententiam me citato, tuetur & tenet: sic enim asserit: (Si talis Priuilegiatus transferat domiciliū in aliam Diocesium, ex Panormitana, v. g. eat ad Messaniensem, non amittit priuilegium, sed ibi poterit illo vti. Ratio est: quia hoc Priuilegium est personale, quod personam sequitur, nec affixum loco: & illud *Diocesis talis*, non apponitur restrictiue, seu taxatiue sed solum demonstratiue in hunc sensum. *Tibi qui nunc es Diocesis talis*. Ita Tamburinus, qui n. 7. bene notat in tali casu necesse esse, vt accedat Episcopus aut eius vicarius locum nouum approbaturus.

RESOL. XXXV.

An qui habet licentiam, vt possit audire Missam in Oratorio domus sue, si est infirmus, aut carceratus, teneatur illam in diebus festiuis audire?
Et ne tenet habentem Bullam Cruciatæ non teneri Missam audire tempore interdicti. Ex part. 4. tra. 4. & Misc. R. 80.

§. 1. Affirmatiue videtur respondendum ex Azonio tom. 1. lib. 7. cap. 1. ver. *Tertio queritur*, Soto in 4. sent. dist. 13. q. 2. art. 1. d. 22. q. 3. a. 1. Medina in sum. 1. p. cap. 1. §. 1. & 1. §. 30. & alius, quos citauit in 1. p. tra. 1. §. 1. q. 2. qui asserunt tempore interdicti habentem Bullam Cruciatæ teneri Missam audire, & probant hæc sententia affirmatiua, quia cum talis possit audire Missam ex licentia quam habet, ergo tenetur.

2. Verum negatiuam opinionem tenendam esse puto quam tuetur Suarez in 3. part. quest. 83. art. 6. d. 2. Ledesma in summa part. 1. cap. 27. de Sacram. conel. 16. & nouissime Agidius de Trullench. in expofitio. Bullæ Cruciatæ lib. 1. §. 3. dub. 6. num. 9. quia talis non tenetur querere Sacerdotem, & dare stipendium vt sibi Missam celebrat, sed solum tenetur ex præcepto audire Missam, & ideo nemo cogitur sumere Bullam, vt tempore interdicti possit Missam audire. Imo ego puto cū Ledesma, Trullench & aliis sic impediri non teneri audire Missam in dicto Oratorio, quamuis gratia inueniat celebrantem, quia dicitur Missam in priuatis domibus, & Oratoriis approbatis, de se est odiosum, & priuilegium derogatorium iuris communis, & est dispar ratio inter hunc casum & casum temporis interdicti: Nam in casu interdicti sublato impedimento nulla fit dispensatio in iure communi: nam Missa & dicitur & celebratur vt debet & solet: at in hoc casu sublato impedimento non celebratur Missa, vt regulariter & ordinariè celebratur, quia extra Ecclesiam dicitur. Adde quod multi Doctores, vt Auila, Cossich & alij, quos adduxi loco citato, probabiliter asserunt, neque tempore interdicti habentem Bullam Cruciatæ teneri sacrificium Missæ audire.

RESOL. XXXVI.

An priuilegiatus audire Missam in Oratorio priuato domus sue teneatur in diebus festiuis, si v. g. non possit audire Ecclesiam & sit carceratus, vel agrotus?
Et in exemplum adducuntur alij diuersi casus & tandem inferunt, quod nemo tenetur sumere Bullam Cruciatæ, vt tempore interdicti audire Missam possit.
Tom. V.

fit, & habens prædictam Bullam non tenetur tempore interdicti audire Missam. Ex p. 9. tr. 1. Ref. 19.

§. 1. Affirmatiua sententia probatur ex Cenedo in *quæstionibus Can. 9. 44* & aliis penes ipsum asserentibus quod habens priuilegium, vel gratiam audiendi diuina officia, vel saltem Missam tempore interdicti, nisi interdictus sit ipse, vel dederit causam interdicto non audiens Missam in diebus festiuis Ecclesie, peccat mortaliter, modò possit sine minima difficultate eam audire, arg. *tex. in l. Continuus, 137. §. illud ff. de verb. oblig.* Et ratio est, quia iste priuilegiatus potest audire Missam, ergo tenetur. Secundo quia respectu huius iam non est interdictum, ergo tenetur, sicut antequàm poneretur interdictum. Tertio, si detento in carcere concedatur licentia, vt eat ad audiendam Missam, tenetur audire, ergo etiam in nostro casu. Quæ rationes si rectè perpendantur, probant ad casum propositum, priuilegiatum teneri audire Missam in Oratorio priuato, si est carceratus, vel agrotus, & non potest adire Ecclesiam.

2. Et quidem in hac materia supponendum est duo ista esse valde diuersa videlicet vsum priuilegij cadere sub præceptum ex vi ipsius priuilegij, & aliud, vsum priuilegij cadere sub præceptum non ex vi ipsius priuilegij, sed ex vi alterius legis, seu præcepti extrinseci. De primo, aio, regulariter loquendo, vsum priuilegij non esse de præcepto; proinde neminem teneri suo vti priuilegio, dixi, regulariter: nam aliquando ipsummet priuilegium obligat priuilegiatum ad vsum, vt est, verbi gratia, priuilegium fori, & Canonis, quod habent Ecclesiastici; nequit enim Clericus renunciare priuilegio fori, & conueniri coram iudice laico, etiam in propriis causis, quando ipse est conuentus, neque renunciare priuilegio Canonis, consentiendo vt alius iniuriosè ipsum percutiat, & sic in multis alijs priuilegijs, quæ primò, & per se Communitatem, aut statum priuilegiati respiciunt: at in priuilegijs particulari personæ concessis nulla est difficultas, quia priuilegiatus potest non vti suo priuilegio. Si verò sermo sit de secundo tunc dico, posse priuilegiatum obligari ad vsum suo priuilegio, si ab extrinsecò vsum illius priuilegij etiam particularis sit præceptus, quod explicari poterit in multis casibus: verbi gratia, habeat quis priuilegium non soluendi decimas, aut tributa, &c. & habeat pariter onera satis faciendi varijs creditoribus, si ponamus, quod soluendo decimas, aut tributa fiat impo-tes ex toto, aut ex notabili parte ad satisfaciendum, certum est ex vi iustitiæ teneri ad vsum illius priuilegij tanquam ad mediū hinc, & nunc necessarium, & facile ad iustitiæ seruandam, & tunc vsum priuilegij erit sub præcepto, non ex vi priuilegij sed ex vi iustitiæ obligantis debitorem ad soluendum quod debet, & ad ponenda media necessaria ad solutionem, si dependeat à voluntate ipsius debitoris, & facile possint adhiberi. Ergo.

3. Sed his non obstantibus, negatiuam sententiam tenent plures DD. quos alibi adduxi. Et idè illam nouissime in terminis casus nostri tenet Pater Escobar in *Theol. Moral. tr. 1. exam. 11. cap. 11. n. 97.* vbi sic ait: *Habet quis priuilegium, vt in Oratorio domus sue possit Missam audire: teneat tamen illam ibi audire, quando est infirmus, vel alia de causa exire non potest: Ex Suario negatiue respondeo, vt de priuilegio tempore interdicti asserui, ne scilicet ex priuilegio grauari ille videatur. Ita ille: cui adde Merollam, tom 3. disp. 6. d. 6. & cap. 8. dub. 22. n. 123. & me citato, Pater Pellizz. in *Man. Regul. tom 2. tra. 8. cap. 2. sect. 2. num. 154.* Tum uia, ait, ipse, nemo tenetur sumere Bullam Cruciatæ, vt tempore interdicti Missam audire possit: tum quia multi, & graues Doctores sentiunt, habentem dictam Bullam, non teneri tempore interdicti audire Missam, tum quia nemo obligatur vti priuilegio suo alioquin*

Sup. doct. huius §. lege doct. Ref. præterita, & aliarum annot. post ad lin. §. textus, & Ref. annot. seq.

Alibi in Ref. præterita, & in to. 3. tr. 1. Ref. 102. §. Dices. in princ. & in §. Sed ad hoc propò fit. 4. ver. Et sic.

Sup. hoc in Ref. præterita, & in alij eius annot. post ad lin. §. textus.

E

